

deres nedstamning fra folk, som beboede landet eller en geografisk region, som landet tilhører, på tidspunktet for erobring eller kolonisering eller oprettelse af de nuværende statsgrænser, og som uanset deres juridiske status, opretholder nogle af eller alle deres egne sociale, økonomiske, kulturelle og politiske institutioner.

Efter *art. 2* er det regeringerne, der har ansvaret for at iværksætte en koordineret og systematisk indsats for at beskytte de oprindelige folks rettigheder, og garantere dem respekten for deres integritet. Dette skal ske i samarbejde med de oprindelige folk, således at de får samme rettigheder som gives til andre borgere i landene. De oprindelige folks og stammefolks sociale, økonomiske og kulturelle rettigheder skal gennemføres med respekt for deres sociale og kulturelle identitet, deres sædvaner og traditioner og deres institutioner. Endelig skal regeringerne bistå medlemmerne af de pågældende folk med at eliminere socio-økonomiske forskelle, der måtte bestå mellem oprindelige folk og andre medlemmer af det nationale samfund, på en måde, der er i overensstemmelse med deres ønsker og livsform (artikel 2.c).

Ifølge *art. 3* skal oprindelige folk og stammefolk nyde godt af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder uden hindring eller diskrimination. Konventionens bestemmelser skal også finde anvendelse uden diskrimination på mandlige og kvindelige medlemmer af disse folk.

Art. 4 fastslår, at der efter behov skal vedtages særlige foranstaltninger med henblik på at sikre individer blandt de pågældende folk samt deres institutioner, formuegoder, arbejde, kulturer og miljø.

Art. 5 fastslår at ved gennemførelsen af konventionens bestemmelser, skal disse folks sociale, kulturelle, religiøse og åndelige værdier og skikke anerkendes og beskyttes.

Det fremgår af *art. 6*, at regeringerne skal konsultere de pågældende folk, når man overvejer lovgivningsmæssige eller administrative foranstaltninger, der berører dem direkte.

Efter *art. 6 c*, skal konsultationer i forbindelse med gennemførelsen af konventionen finde sted i god tro og i en form, der er afpasset omstændighederne, med den målsætning at opnå enighed om eller samtykke til de foreslåede foranstaltninger.

I indledningen til *art 7*, fastslås det, at de berørte folk skal have ret til at fastsætte deres egne prioriteter i forbindelse med udviklingsprocessen.

Det fastslås i *art 8, stk. 1*, at de kontraherende parter ved anvendelsen af nationale love og forskrifter har pligt til at tage behørigt hensyn til de berørte folks sædvaner og sædvanerretlige regler. I *stk. 2* udbygges

dette med at fastslå, at disse folk skal have ret til at bevare deres egne sædvaner og institutioner.

Art. 9 og 10 omhandler sanktioner mod lovovertrædelser, og det understreges, at de metoder, som sædvanemæssigt praktiseres af de berørte folk, skal respekteres. Myndigheder og domstole, der behandler sådanne sager, skal tage disse folks sædvaner i betragtning. Der skal tages hensyn til deres økonomiske, sociale og kulturelle karakteristika, og det anbefales at andre straffemetoder end fængselsstraf bør foretrækkes.

Art. 11 fastslår, at tvungne personlige tjenesteydelser skal være forbudt og straffes i henhold til gældende lov, undtagen hvor sådanne er fastsat ved lov for alle borgere.

Efter *art.12* skal de pågældende folk sikres mod misbrug af deres rettigheder, og der skal kunne anlægges retssag med henblik på beskyttelse af disse rettigheder. Det skal sikres, at disse folk kan forstå og selv blive forstået i forbindelse med sådanne retssager.

Kapitel II

Rettigheder til fast ejendom

Konventionens artikler 13-19 handler om rettigheder til landområder.

Art. 13 understreger i relation til landområder og territorier, at regeringerne skal respektere de berørte folks forhold og særligt skal respektere de kollektive aspekter af dette forhold.

I *art. 14* nævnes spørgsmålet om rettigheder til landområder. Det fastslås, at de berørte folks ret til at eje og besidde de landområder, som de traditionelt råder over, skal anerkendes. Hvor det er hensigtsmæssigt, skal det sikres, at de får ret til at udnytte landområder, som de traditionelt har haft adgang til, hvilket specielt er en ret, der tilgodeser vilkårene for nomadefolk og omvandrende jorddykere. Regeringerne skal tage de skridt, der er nødvendige, med henblik på at identificere de landområder, som de pågældende folk traditionelt besidder, og garantere en effektiv beskyttelse af deres ejendoms- og besiddelsesrettigheder.

Art. 15 fastslår, at de berørte folk skal have en særligt beskyttet ret til at deltage i anvendelsen, forvaltningen og bevaringen af de råstoffer, som befinder sig på deres landområder. Det bestemmes endvidere, at såfremt staten beholder retten til mineralske råstoffer, underjordiske ressourcer eller andre råstoffer, som vedrører de berørte folks landområder, skal der etableres, eller opretholdes procedurer, hvorefter de berørte folk bliver konsulteret med hensyn til, om en påtænkt udnyttelse af ressourcerne vil være i strid